

Het Nederlandse Donateurspanel

Het Nederlandse Donateurspanel van WWAV wordt mede mogelijk gemaakt door het CBF, Toezichthouder Goede Doelen en is uitgevoerd door Kien

METING DECEMBER 2021

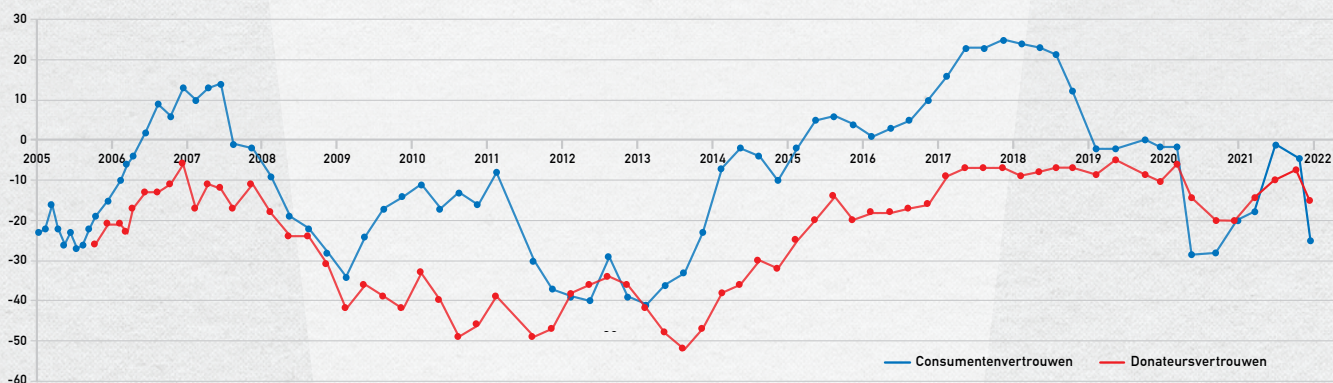
We kijken terug op een bewogen jaar waarin de polarisatie steeds verder toenam. Maar daardoor ook de hang naar liefde en omzien naar elkaar. Wat is het effect hiervan op het vertrouwen in goede doelen? Hoe ontwikkelt het donateursvertrouwen zich richting het derde coronajaar? In het vorige kwartaal zagen we dat het vertrouwen groeide tot -8. Daarmee sloten we een vertrouwensdip af die in 2020 onder invloed van corona was ingetreden.

Behalve naar het vertrouwen in goede doelen, vroegen we de panelleden deze keer ook welke problemen meer aandacht zouden moeten krijgen in 2022 en wie ze zouden moeten oplossen. En we vroegen wat de panelleden zelf willen doen om de wereld te verbeteren.

DONATEURSVERTROUWEN DAALT WEER

Het consumentenvertrouwen leek na een dal in 2020 weer te groeien, maar in het afgelopen kwartaal is het vertrouwen flink gezakt, naar **-25** in december. Vooral de stijgende prijzen en daarmee de dalende koopkracht lijkt hier de oorzaak van.

We zien in het donateursvertrouwen een lichte daling. In september was het indexcijfer -8. Nu, in december, komt het cijfer uit op **-15**. Het cijfer dat panelleden hun vertrouwen in goede doelen geven bleef met een **7,2** wel stabiel. Dat is iets hoger dan vorig kwartaal (7,1).

Figuur 1: Ontwikkeling van donateurs- en consumentenvertrouwen 2005-2021

VERTROUWEN PER SECTOR

	Goede doelen geheel	Gezondheid	Natuur & milieu	Internationale hulp	Kunst & cultuur	Welzijn & sociale doelen	Sport	Gem.
2021	7,2	7,6	7,1	6,3	6,5	6,9	6,7	6,9
2020	7,2	7,7	7,1	6,3	6,4	6,9	6,7	6,9
2019	7,1	7,5	6,9	6,2	6,3	6,8	6,6	6,7
2018	6,9	7,4	6,9	6,1	6,2	6,7	6,6	6,7

Figuur 2: Hoeveel vertrouwen heeft u in de goede doelen in Nederland en binnen de verschillende sectoren? De laatste kolom is het gemiddelde van deze sectoren.

Er vallen enkele zaken op:

- Het vertrouwen in goede doelen en in de afzonderlijke sectoren stijgt in de afgelopen jaren geleidelijk.
- Panelleden geven als ze gevraagd wordt naar de goede-doelenbranche als geheel een hoger cijfer dan de afzonderlijke sectoren gemiddeld.
- Er zit veel verschil in het vertrouwen tussen de verschillende sectoren. Goede doelen in de sector **Gezondheid** genieten het meeste vertrouwen met in 2021 een gemiddeld cijfer van 7,6. De sector **Internationale hulp** scoort het laagst: een 6,3.
- De cijfers vertonen geen grote schommelingen, in tegenstelling tot het indexcijfer van het donateursvertrouwen.

2022: WAT MOET MEER AANDACHT KRIJGEN?

Aan het eind van ieder jaar vragen wij het panel welk onderwerp het jaar erna meer aandacht zou moeten krijgen. We vergelijken de antwoorden met voorgaande jaren.

Top-3 van onderwerpen die meer aandacht moeten krijgen

2022

1. Klimaatprobleem (33%)
2. Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (28%)
3. Armoede in Nederland (25%)

2021

1. Armoede in Nederland (34%)
2. Klimaatprobleem (30%)
3. De groter wordende kloof tussen arm en rijk (27%)

2020

1. Armoede in Nederland (33%)
2. Stijgende zorgkosten in Nederland (29%)
3. Ouderenzorg in Nederland (27%)

Figuur 3: Top-3 onderwerpen die extra aandacht moeten krijgen in 2022, 2021 en 2020

De afgelopen drie jaar stond **Armoede in Nederland** steeds bovenaan het lijstje van onderwerpen waar meer aandacht voor moet komen. Het onderwerp dat nu bovenaan staat is het **klimaatprobleem**, dat steeds hoger komt te staan. We zien dat het onderwerp niet alleen meer voor jongere panelleden belangrijk is (38% van hen noemt dit probleem). Ook bij de ouderen vanaf 60 jaar is dit nu het belangrijkste onderwerp. Alleen bij vijftigers is dit niet het belangrijkste onderwerp. Daar is **Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland** het meest gegeven antwoord (33%).

MANNEN VS. VROUWEN

De top-3 is bij mannen en vrouwen gelijk. Maar er zijn ook onderwerpen waar grote verschillen zitten. De drie onderwerpen die vrouwen veel vaker noemen dan mannen:

- Jeugdzorg in Nederland (2,1x meer)
- Seksueel misbruik (2,0x meer)
- Huiselijk geweld (1,9x meer)

Drie onderwerpen die mannen veel vaker noemen dan vrouwen:

- Uitputten van fossiele brandstoffen (2,7x meer)
- Overbevolking (2,6x meer)
- Bedreiging van wilde diersoorten (1,7x meer)

LEEFTIJDEN

Binnen de verschillende leeftijdsgroepen zien we een aantal interessante zaken:

- **Jongeren tot 30 jaar** noemen veel minder vaak *Armoede in Nederland* (16% vs. 25% gemiddeld). Zij scoren opvallend hoog op intermenselijke onderwerpen als *Seksueel misbruik* (19% van 11% gemiddeld), *Discriminatie van minderheden* (9% vs. 4% gemiddeld) en *Schending van mensenrechten* (11% vs. 7%).
- **Dertigers** maken zich extra druk om (micro)plastic (17% vs. 11% gemiddeld) en het lot van dieren (16% vs. 8% gemiddeld).
- **Veertigers** noemen veel vaker dan gemiddeld *Jeugdzorg in Nederland* (28% vs. 15% gemiddeld). Daarentegen noemen zij *Minderen van het gebruik van (micro)plastic* veel minder vaak (6% vs. 11% gemiddeld).
- **Vijftigers** wijken met hun antwoorden het minst af van alle leeftijdsgroepen. Wel noemen zij zoals gezegd *Ouderenzorg in Nederland* vaker (25% vs. 19% gemiddeld) evenals *Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland* (33% vs. 28% gemiddeld).
- **Ouderen vanaf 60 jaar** noemen veel minder vaak het onderwerp *Minder vlees eten en het aanpakken van de bio-industrie* (4% vs. 7% gemiddeld).
- **Ouderenzorg in Nederland** is een onderwerp waar vooral ouderen zich zorgen over maken. Bij panelleden ouder dan 50 is dat gemiddeld 26%. Bij de andere leeftijdsgroepen is dat gemiddeld 11%.

OPLEIDINGSNIVEAU

Een groot verschil in antwoorden zien we wanneer we kijken naar opleidingsniveau.

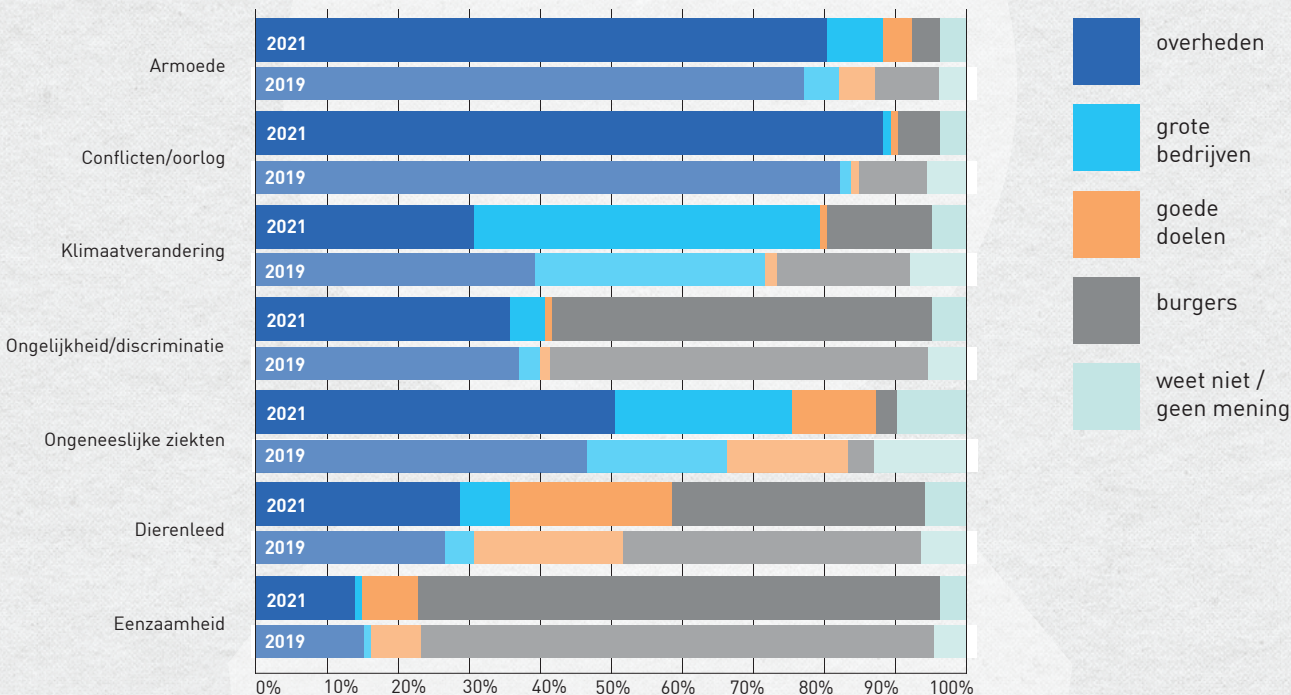
Laagopgeleid	Armoede in Nederland (35%)	Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (34%)	Ouderenzorg in Nederland (25%)
Middelhoogopgeleid	Klimaatprobleem (31%)	Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (24%)	Armoede in Nederland (24%)
Hoogopgeleid	Klimaatprobleem (49%)	Toenemende kosten voor gezondheidszorg in Nederland (27%)	De groter wordende kloof tussen arm en rijk (22%)

Figuur 4: Top-3 onderwerpen die extra aandacht moeten krijgen in 2022 per opleidingsniveau

WERELDPROBLEMEN

De wereld heeft te kampen met een aantal grote problemen, zoals armoede, klimaatverandering en discriminatie. Maar welke partij is het meest geschikt om deze problemen aan te pakken: de overheid, grote bedrijven, goede doelen of burgers?

We legden de panelleden zeven wereldproblemen voor en vroegen hen aan te geven welke partij het meest geschikt is om elk probleem aan te pakken. De antwoorden vergeleken we met de antwoorden die we in september 2019 op deze vraag kregen.

Figuur 5: Welke partij moet de grote wereldproblemen aanpakken?

De belangrijkste verschuiving zien we bij **Klimaatverandering**. Twee jaar geleden zag 32% van de mensen *Grote bedrijven* als de eerste verantwoordelijke. Dat is gegroeid naar 47%.

In zijn algemeenheid noemen mensen *Grote bedrijven* vaker als eerste verantwoordelijke voor het oplossen van wereldproblemen (13% vs. 10% in 2019). Burgers worden minder vaak gezien als eerste verantwoordelijke (27% vs. 30% in 2019). Nog altijd worden de overheden gezien als de partij die het meest verantwoordelijk is om wereldproblemen aan te pakken (47%).

TOP 3 PER PARTIJ

Overheden	Grote bedrijven	Goede doelen	Burgers
Conflicten/oorlog (88%)	Klimaatverandering (47%)	Dierenleed (23%)	Eenzaamheid (74%)
Armoede (79%)	Ongeneeslijke ziekten (25%)	Ongeneeslijke ziekten (12%)	Ongelijkheid/discriminatie (54%)
Ongeneeslijke ziekten (50%)	Armoede (8%)	Eenzaamheid (8%)	Dierenleed (35%)

Figuur 6: Top-3 van op te lossen wereldproblemen per verantwoordelijke partij

WAT VERDER OPVALT

- Ouderen van 60 jaar en ouder leggen de verantwoordelijkheid voor problemen gemiddeld voor 51% bij de overheid. Bij jongeren tot 30 jaar is dit 39%.
- Jongeren tot 30 jaar verwachten het meest van goede doelen. In deze leeftijdsgroep noemt gemiddeld 12% goede doelen als eerste verantwoordelijke voor het oplossen van wereldproblemen. Bij vijftigers is dit slechts 5%.
- Tussen mannen en vrouwen zit veel verschil. Mannen noemen de overheid vaker als eerste verantwoordelijke voor wereldproblemen (50% vs. 44%), terwijl vrouwen vaker de burgers als eerste verantwoordelijke zien (29% vs. 26%).

ZELF DE WERELD VERBETEREN

Welke goede voornemens heeft het panel om zelf de wereld te verbeteren in 2022? Deze vraag stelden we ook in 2019 en 2015. We vergelijken de antwoorden.

Top-5 goede voornemens om de wereld te verbeteren

2022

1. Milieubewuster of duurzamer leven (58%)
2. Persoonlijke zorg voor mensen in mijn eigen omgeving (41%)
3. Spullen geven aan mensen in mijn omgeving die dit hard nodig hebben (37%)
4. Spullen inleveren voor goededoelenorganisaties (34%)
5. Geld geven aan goededoelenorganisaties (27%)

Wat vooral opvalt is het zeer hoge percentage van mensen dat milieubewuster of duurzamer wil leven (58%). Dit is bij ouderen vanaf 60 jaar zelfs 61%. Een forse stijging ten opzichte van 2019 en 2015 (resp. 48% en 30%).

In 2019 en 2015 zag de top-5 er anders uit; dezelfde items, maar met een andere volgorde.

Top-5 goede voornemens om de wereld te verbeteren

2019

1. Milieubewuster of duurzamer leven (48%)
2. Persoonlijke zorg voor mensen in mijn eigen omgeving (36%)
3. Spullen inleveren voor goededoelenorganisaties (32%)
4. Geld geven aan goededoelenorganisaties (32%)
5. Spullen geven aan mensen in mijn omgeving die dit hard nodig hebben (29%)

Top-5 goede voornemens om de wereld te verbeteren

2015

1. Persoonlijke zorg voor mensen in mijn eigen omgeving (35%)
2. Spullen geven aan mensen in mijn omgeving die dit hard nodig hebben (30%)
3. Milieubewuster of duurzamer leven (30%)
4. Spullen inleveren voor goededoelenorganisaties (25%)
5. Geld geven aan goededoelenorganisaties (24%)

Wat opvalt als we kijken naar de trend in deze drie jaren (2015 – 2019 – 2021):

- Het aantal mensen dat **niets** wil doen is gehalveerd. In 2015 was het 18%, nu is dat nog maar 9%.
- Mensen zijn bereid iets te betekenen voor de mensen in hun eigen omgeving. Zo willen meer mensen **spullen geven** (37% vs. 29% in 2019), **persoonlijke zorg verlenen** (41% vs. 36% in 2019) of **geld geven** (11% vs. 8% in 2019).
- Ruim een kwart van de panelleden (27%) wil de wereld verbeteren door **een gift te doen aan goededoelenorganisaties**. Dat is wat lager dan 2019 (32%), maar hoger dan 2015 (24%).
- **Vrijwilligerswerk** is tanende. Het gaat van 25% in 2015 naar 21% nu.
- Meer mensen dan in 2019 zijn bereid te **demonstreren** (6% vs. 3% in 2019).

WAT VERDER OPVALT

- **Vrouwen** zijn meer dan mannen geneigd persoonlijke zorg te verlenen aan mensen in eigen omgeving (50% vs. 32%), spullen te geven aan mensen in eigen omgeving (45% vs. 28%) en spullen in te leveren bij goede doelen (42% vs. 25%).
- **Mannen** geven iets vaker dan vrouwen aan dat ze geld willen doneren aan een goed doel (30% vs. 25%) of niets willen doen (11% vs. 6%).
- **Veertigers** zijn het meest bereid de wereld te verbeteren. Ze zijn koploper als het gaat om persoonlijke zorg voor mensen in eigen omgeving (54% vs. 41% gemiddeld). Ook zijn zij het meest bereid een religie of levensovertuiging over te dragen (8% vs. 4% gemiddeld).
- **Jongeren tot 30 jaar** zijn het meest bereid te demonstreren (11% vs. 6% gemiddeld).

De index van het donateursvertrouwen wordt driemaandelijks bepaald door het Nederlandse Donateurspanel en geeft aan hoe het staat met het vertrouwen in goede doelen. Het kan dan ook als barometer dienen voor de goededoelensector. De index van het donateursvertrouwen is qua methodiek afgeleid van het consumentenvertrouwen van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) en wordt bepaald op basis van vijf vragen over het geefklimaat, over de geefbereidheid en over het imago van goede doelen. De respondenten kunnen bij deze vragen vinden dat het beter gaat ('de optimisten'), dat het slechter gaat ('de pessimisten') of dat de situatie gelijk blijft. De indicatoren worden berekend door het percentage optimisten te verminderen met het percentage pessimisten.

De metingen worden uitgevoerd door onderzoeksbureau Kien Onderzoek op basis van een voor Nederland representatief gecertificeerd panel van respondenten van 18 jaar en ouder.

Bekijk deze en alle voorgaande metingen en rapporten op www.wwav.nl/ndp.